

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

5. april 2019

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 528 (alm. del) af 28. august 2018 stillet efter ønske fra Benny Engelbrecht (S)

Spørgsmål

Vil ministeren i forlængelse af FIU alm. del – spørgsmål 518 ligeledes oplyse effekten i 2030 på GINI for hele befolkningen samt effekten på den disponible indkomst for forskellige familietyper?

Svar

Finansudvalgets spørgsmål 518 af 24. august 2018 er taget tilbage og med en enkelt tilføjelse stillet på ny som spørgsmål 25 af 5. oktober 2018. De opgjorte fordelingsvirkninger nedenfor relaterer sig til de tiltag, der er nævnt i spørgsmål 25. Der henvises til svaret på finansudvalgets spørgsmål 25 for en nærmere beskrivelse af de samfundsøkonomiske konsekvenser af de enkelte tiltag, som er nævnt i spørgsmålet.

I opgørelsen af den samlede fordelingsvirkning af de 39 tiltag kan tiltagene deles i fire grupper:

- 21 tiltag, hvor der er opgjort en fordelingsvirkning, jf. tabel 1 nedenfor.
- 2 tiltag, hvor det ikke har været muligt at opgøre en fordelingsvirkning. Det gælder afskaffelse af bo- og gaveafgiften samt skatteyderbetalt tandlæge til kronikere, der er set bort fra pga. datamæssige begrænsninger.
- 6 tiltag, hvor det er valgt, at tiltaget ikke skal indgå i fordelingsberegningen. Det gælder afskaffelsen af seniorjobordningen, sænkelsen af beløbsgrænsen i beløbsordningen, afskaffelse af uddannelsesløftet og afskaffelse af efterlønnen og forhøjelse af folkepensionsalderen, der påvirker indkomsterne gennem en adfærsændring, som normalt ikke indgår i de umiddelbare fordelingsvirkninger. Derudover er der set bort fra tiltaget om, at kompensationsgraden for kontanthjælpsløftet sænkes til 75 pct., idet det er således uklart, hvad kompensationsgraden skal ses i forhold til, samt tiltaget om nedlæggelse af regionerne, idet det ikke er angivet, hvad regionerne skal erstattes af.
- 10 tiltag, hvor tiltaget enten vurderes at være af en så beskeden størrelsesorden, at det ikke har nævneværdi betydning for indkomstforskellene (herunder indførelsen af en social ombudsmand og afskaffelse af partistøtte), eller som hovedsagelig påvirker husholdningerne gennem overvæltning i priser eller ned-

væltning i løn og som derfor vurderes at være omtrent fordelingsneutrale (herunder sænkelse af selskabsskatten, reduktion af erhvervsstøtten, afskaffelse af arbejdsskadeafgiften).

På nær de to tiltag, der er set bort fra af datamæssige eller opgørelsesmæssige årsager, vurderes tiltagenes samlede fordelingsvirkning således at være afspejlet ved fordelingsvirkningen af de 21 tiltag, der er opgjort en fordelingsvirkning af.

Samlet set vurderes tiltagene at have en fordelingsvirkning svarende til en stigning i indkomstforskellene på ca. 3,7 pct.-point målt ved Gini-koefficienten. Inden for gruppen af beskæftigede skønnes en fordelingsvirkning svarende til en stigning i indkomstforskellene på 2,0 pct.-point målt ved Gini-koefficienten, *jf. tabel 1.*

Tabel 1

Fordelingsvirkninger af de forslåede initiativer opgjort ved Gini-koefficienten

	Beskæftigede	Hele befolkningen
	Pct.-point	
Direkte virkning	0,94	1,81
Afskaffelse af topskatten, afskaffelse af loftet over beskæftigelsesfradraget og reduktion af det skrå skatteloft	1,49	1,28
Indførelse af et nyt fradrag på 84.000 kroner årligt ved en forhøjelse af det eksisterende personfradrag for personer i beskæftigelse, samt et fradrag på 84.000 kroner for arbejdsmarkedsbidraget for personer i beskæftigelse	-1,02	-0,31
Fribeløb på SU fjernes, så studerende kan tjene hvad de vil ved siden af SU'en	-0,03	-0,07
Fjerne progressionen i beskatningen af aktieindkomst, dvs. aktieindkomstbeskatningen nedsættes til 27 pct.	0,23	0,26
Afskaffelse af progressionen i ejendomsværdibeskatningen	0,02	0,02
Inflationsregulering (forbrugerprisindeks) af overførselsindkomster i perioden 2020-2030	0,14	0,50
Reduktion af fradraget for faglige kontingenter til 3.000 kr.	0,01	0,00
Afskaffelse af dimittenddagpenge	0,05	0,05
Omdannelse af børnecheck, så forældre kan udnytte børns personfradrag	0,05	0,08
Indirekte virkning via afgifter	0,16	0,17
Registreringsafgiften fjernes	0,19	0,21
Sænke afgifter på grænsehandelsfølsomme i retning af varer til tysk niveau for 4 mia. kr.	-0,03	-0,04
NOX-afgiften afskaffes	0,00	0,00
Afskaffelse af afgift på forsikring af lystbåde	0,00	0,00
Samlet inkl. indirekte virkning via afgifter	1,10	1,98
Indirekte virkning via offentligt forbrug¹⁾	0,92	1,70
Samlet	2,02	3,68

Anm.: Virkningerne er regnet med udgangspunkt i den rækkefølge tiltagene er opstillet i spørgsmålet.

1) Sum af 8 tiltag: *Bedre og tidligere behandling i sundhedsvæsenet ved en udvidet fritvalgsordning, Øget bevilling til fri forskning, Demografisk træk på offentlig service i perioden 2020-2030, Midler til forsvar, Fastholdelse af stigning i offentligt forbrug som følge af forsvarsforliget, Nulvækst i det offentlige forbrug i perioden 2020-2030, 10 pct. produktivitetsforbedring i den offentlige sektor og Afskaffelse af værnepligt.*

Kilde: Egne beregninger på basis af lovmodellens datagrundlag og registeroplysninger fra Danmarks Statistik.

Det skal bemærkes, at der til vurderingen af fordelingsvirkningerne ikke knytter sig de samme udfordringer til at opføre en samlet virkning, som det er tilfældet for f.eks. virkningen på offentlig saldo, arbejdsudbud og velstand. Det skyldes hovedsagelig, at fordelingsvirkningerne opgøres med udgangspunkt i de umiddelbare

virksomheder før adfærd, og at usikkerheden i vurderingen af de enkelte tiltag hovedsagelig knytter sig til adfærdsvirkningen. Derudover er der i fordelingsopgørelsen taget højde for krydseffekter, idet virkningen er opgjort som marginalvirkningen i forhold til en situation, hvor de tidligere elementer i beregningsrækkefølgen er implementeret.

Af den samlede fordelingsvirkning kan ca. halvdelen af virkningen henføres til tiltag, der har en direkte virkning på de målte indkomstforskelle, mens den anden halvdel vedrører tiltag, der ikke direkte berører de opgjorte disponible indkomster, men indirekte kan tillægges en fordelingsvirkning ved at indregne værdien af afgiftsændringer og ændringer i det offentlige forbrug som en ækvivalent virkning på den disponible indkomst.

Virkninger af ændringer i skatter og overførsler er opgjort ved ændringen i befolkningens familieækvivalerede disponible indkomster, dvs. den samlede efterskatindkomst for familien fordelt ligeligt på familiens medlemmer, idet der i fordelingen tages højde for stordriftsfordele ved at være flere om at dele de fælles udgifter, jf. fx *Fordeling og incitament* for en beskrivelse af principperne for opgørelse af de disponible indkomster¹.

Indkomstskattevirkninger er opgjort med udgangspunkt i gældende fuldt indfasede skatteregler i 2025, hvor der endvidere er taget højde for demografiske ændringer mv. frem mod 2025. For visse af tiltagene knytter der sig særlige beregningsforudsætninger. Disse er der kort redegjort for i *boks 1*.

Boks 1

Beregningsforudsætninger

Ejendomsværdibeskatning

Fordelingsvirkningen af afskaffelsen af progressionen i ejendomsværdibeskatningen er baseret på de ejendomsværdier, der lå til grund for ejendomsværdiskatten i 2016, dvs. de gamle vurderinger. Modellen for overgang til de nye vurderinger bygger på et princip om, at omtrent den samme andel, som under de gamle regler, skal betale den progressive ejendomsværdiskat. Da provenuskønnet for ophævelse af progressionen er baseret på de nye vurderinger, kan fordelingsvirkningen skønnes ved en skalering af virkningen ved ophævelse af progressionen beregnet på 2016-grundlag.

Registreringsafgift

Fordelingsvirkningen af en afskaffelse af registreringsafgiften er baseret på gevinsten for de personer, der i et givet år anskaffer sig et nyt køretøj. Konkret er det taget udgangspunkt i den betalte registreringsafgift på køretøjer med første indregistreringsdato i 2016. Er der blandt disse køretøjer registreret en privat ejer i 2016, er den betalte registreringsafgift tildelt denne person som en gevinst ved afskaffelsen. Hvis der blandt de resterende køretøjer er en privat bruger, er registreringsafgiften på tilsvarende vis tildelt denne som en gevinst ved afskaffelsen. En gevinst, der i praksis formentlig betales over en leasingperiode på mere end ét år. De resterende køretøjer er ren erhverv og tillægges ingen fordelingsvirkning ud fra en betragtning om, at disse gevinster nedvæltes i løn eller overvæltes i priser. Der er således tale om en forholdsvis simpel tilgang til opgørelse af fordelingsvirkningen af en afskaffelse af registreringsafgiften, hvor der ikke er taget højde for, at afgiften vedrører et forbrugsgode, som har en lang levetid. Var registreringsafgiften fordelt på køretøjets forventede levetid ville gevinsten for den enkelte formentlig være mindre og ville berøre en større del af befolkningen. Begge dele ville trække i retning af mindre fordelingsvirkning af en afskaffelse af registreringsafgiften.

SU

¹ Fx bilag 4.1 side 118 i <https://www.oim.dk/media/18672/fordeling-og-incitament-2017.pdf>

Fordelingsvirkningen af en fjernelse af fribeholdningen, så den studerendes anden indkomst ikke har betydning for den udbetalte ydelse, er beregningsteknisk opgjort ved at tildele en SU-ydelse til studerende på SU-berettigede uddannelser i de uger, hvor de ikke modtager SU. Niveauet for den tildelte ydelse er opdelt efter om personen er hjemmeboende eller udeboende og efter om den igangværende uddannelse er en ungdomsuddannelse eller en videregående uddannelse. Der er set bort fra evt. forsørgertillæg.

Offentligt forbrug

Fordelingsvirkningen af 'Demografisk træk på offentlig service i perioden 2020-2030', 'Fastholdelse af stigning i offentligt forbrug som følge af forsvarsforliget', 'Nulvækst i det offentlige forbrug i perioden 2020-2030' og '10 pct. produktivetsforbedring i den offentlige sektor' er baseret på en skalering af fordelingsvirkningen af en generel ændring i det offentlige forbrug, dvs. en proportional op- eller nedskalering af alle dele af det offentlige forbrug, så det indbyrdes forhold mellem de forskellige udgiftsgrupper er uændret. Tilsvarende er fordelingsvirkningen af 'Øget bevilling til fri forskning', 'Midler til forsvar' og 'Afskaffelse af værnepligt' baseret på en skalering af fordelingsvirkningen af en ændring i det kollektive offentlige forbrug.

Den opgjorte fordelingsvirkning af de 39 tiltag skal ses i forhold til et aktuelt niveau for indkomstforskellene på 27,8 pct. målt ved Gini-koefficienten i 2016 og i forhold til, at tiltagene bidrager til at øge vækstpotentialet i den private sektor markant, herunder i kraft af øget arbejdsudbud og privat beskæftigelse.

Set i forhold til de seneste større skattereformer er fordelingsvirkningen af de 39 tiltag dog relativt markant. Således er der opgjort en fordelingsvirkning af *Forårspakke 2.0* på 0,45 pct.-point, en fordelingsvirkning af *Skattereformen 2012* på 0,27 pct.-point og en fordelingsvirkning af *Lavere skat på arbejde og større fradrag for pensionsindbetalinger* på 0,13 pct.-point.

Virkingen af tiltagene for forskellige familietyper eftersendes i et opfølgende svar så snart det er muligt.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister